GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 222 Włocławek, poniedziałek 30 września 1946 roku. Cena 3 złote

Kolonie włoskie

W związku z toczącymi się w Paryżu obradami Konferencji Pokojowej, rozstrzyga się ostatecznie los kolonii włoskich, a przede wszystkim najważniejszej z pośród nich Libii.

Libia kraj o przestrzeni 750 tys. km. kwadratowych, składa się przeważnie z pustyń piaszczystych i skalistych i z tego też powodu ludność jej liczy nie więcej jak 900 tys. głów. Wyjątek stanowi tylko pas nadbrzeżny. To też wszystkie większe miejscowości, leżą nad morzem, albo w jego pobliżu, podczas gdy we wnętrzu kraju znajdują się tylko małe oazy. Szeroki na 100 km. pas stepowy, stanowi przejście między oazami nadbrzeżnymi, a szczerą pustynią.

Warunki te spowodowane są klimatem tropikalnym, odznaczającym się wielkimi upałami i ubóstwem opadów atmoswerycznych. Tylko północny brzeg kontynentu afrykańskiego, ma nieco pomyślniejsze warunki. W lecie jednak i on cierpi narówni z calą Libią na brak deszczów. Temperatura przeciętna utrzymuje się na poziomie 30 stopni Celsiusza, dochodzi jednak często do 50 stopni.

Zimę północno afrykańską można porównać mniejwięcej z naszą wczesną jesienią. Od listopada do lutego opady atmosferyczne są dostateczne, a w okolicach Trypolisu i w górach Cyrenajki dochodzą nawet do 50 cm, przyczym temperatura średnia wynosi około 10 stopni CL.

O 100 km. na południe od wybrzeża niema już w zimie deszczu. Tu kończy się step, a zaczyna szczera pustynia.

Wdłuż całej nadbrzeżnej strefy Libii ciągnie się długi na 1882 km. gościniec, który łączy granice Tunisu z granicą Egiptu.

Idąc do Tunisu gościniec ten przechodzi przez Trypolis, jedyne większe miasto tej krainy i prowadzi potem na wschód do Cyrenajki i do Benghasi. Miasto to o 46 tys. mieszkańców składa się z nowoczesnej dzielnicy europejskiej i starej arabskiej. Miasto posiada tylko otwartą redę wystawioną na wszystkie burze zimowe i wskutek tego nie może być brane pod uwagę jako port, ważne jest zato jego lotnisko.

Z Beghasi droga prowadzi przez kraj urodzajny, a więc i gęściej zaludniony, który jeszcze w starożytności zamieszkały był przez Greków, skupiających się dookoła Cirene. Dziś miejscowość ta (2,7 km. na wschód od Benghasi) liczy zaledwie 500 mieszkańców.

O 93 km. dalej na wschód leży Derna, drugie z rzędu pod względem wielkości miasto Cyrenajki, które liczy 10 tys. mieszkańców, a o 174 km. dalej stolica Marmariki Tobruk, uświęcony krwią poległych tam w czasie ostatniej wojny żołnierzy polskich.

Tobruk leży nad naturalną zatoką o długości 4 i szerokości 1,5 km. otoczona nagimi pagórkami stepowymi o wysokości 80—1050 mtr. Zatoka jest otwarta ku wschodowi i zasłonięta od panujących tu wiatrów. Stanowi ona jeden z najlepszych portów Afryki Północnej.

Następny i ostatni port Bardia leży o 125 km. Składa się z portu i osady liczącej 2200 mieszkańców. Odległość od granicy egipskiej wynosi stąd zaledwie 24 km.

Po drugiej stronie granicy w odległości 80 km. leży Side el Barani. Z Tobruku prowadzi droga karawanowa dostępna dla samochodów na południe do Giarabub w pustyni Libijskiej. Na przestrzeni 300 km. istnieją tu tylko dwie studnie.

Giarabub posiada tylko słoną wodę, około 1000 palm daktylowych i kilka ogrodów, które mogą skąpo wyżywić 250 ludzi. Istnieje tu już szkoła dla krajowców, posterunek policji, stacja poczty i telegrafu.

A. F.

Stanowczy protest Polski

WARSZAWA (obsł. wł.). Rząd Polski złożył na ręce ambasadora W. Brytanii notę protestującą przeciwko werbowaniu Polaków do armii angielskiej. W proteście tym zaznaczono, że rząd W. Brytanii winien ostrzec wszystkich Polaków, że podobne postępowanie naraża ich na pozbawienie obywatelstwa polskiego. Ostrzeżenie takie powinno być wydane w stosunku do ludzi, którzy bohaterstwem swoim zasłużyli sobie na sławę światową.

Podział złota

LONDYN (obsł. wł.). Została utworzona specjalna komisja, której zadaniem będzie podział złota znalezionego w Niemczech. W skład komisji weszli przedstawiciele St. Zjednoczonych, W. Brytanii i Francji. Do podziału będzie należało złoto znalezione w Niemczech w ilości 220 ton oraz złoto zgłoszone przez Szwajcarię w ilości 50 ton i przez Szwecję w ilości 7 ton.

Dary Ameryki dla Polski

WARSZAWA (obsł. wł.). W Belwederze odbyła się uroczystość wręczenia Prezydentowi Bierutowi paczek amerykańskich zaofiarowanych przez Prezydenta Trumana. Odbierając paczki Prezydent Bierut wygłosił okolicznościowe przemówienie o głębokiej i tradycyjnej przyjaźni polsko-amerykańskiej, która została utrwalona czynami Kościuszki, Puławskiego i Paderewskiego. Ambasador St Zjednoczonych odpowiadając na przemówienie prezydenta oświadczył, że pomoc dla narodu polskiego jest obowiązkiem i radością narodu amerykańskiego W rozmowie prywatnej, jaką odbyto po zakończeniu części oficjalnej, Prezydent Bierut wyraził życzenie, aby zaofiarowane dary przeznaczyć dla Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Warszawie.

Przed wyborami

WASZYNGTON (obsł. wł.). Komitet Wykonawczy Stronnictwa Demokratycznego ogłosił program wyborczy zawierający 9 punktów, w których omawia konieczność stosowania polityki wspólnej z innymi narodami w sprawie obrony pokoju, głosi równość ras oraz zobowiązuje przyszły rząd do dostarczenia mieszkań dla każdej rodziny.

W sprawie Grecji

PARYŻ (obsł. wł.). Minister Byrnes odbył dłuższą rozmowę z ministrem Bevinem. Ogólnie przypuszczają, że rozmowa ta była poświęcona Grecji oraz jej wydarzeniom wewnętrznym nazwanym powszechnie wojną domową.

Agencje prasowe podają sprzeczne informacje o powrocie króla. Podczas gdy niektóre donoszą, że król przybędzie do Grecji na pokładzie krążownika, inne podają już, że król przybył do Aten uroczyście witany przez mieszkańców. Wydano szereg zarządzeń zabezpieczających spokojny powrót króla do stolicy. Premier Tsaldaris oświadczył, że natychmiast po powrocie króla do kraju, złoży na jego ręce prośbę o dymisję.

Eisenhower w Europie

LONDYN (obsł. wł.). Do jednego z portów angielskich przybył gen. Eisenhower. Statek, na którym przybył generał przebył Atlantyk w ciągu 3 dni, 20 godzin i 42 minut, bijąc dotychczasowe rekordy szybkiego przejazdu przez Atlantyk. Generał oświadczył, że przybył do Europy celem zwizytowania armii amerykańskiej okupującej Niemcy.

Lista Polaków pozbawionych obywatelstwa

WARSZAWA (obsł. wł.). Rząd polski opublikował listę Polaków pozbawionych obywatelstwa polskiego. Na czele listy obejmującej ponad 70 nazwisk znajdują się generałowie: Kopański, Maczek, Marynowski i Masny. Lista ta została wydana zgodnie z Ustawą z 1920 roku zawartą w Dzienniku Ustaw Nr. 7 poz. 44. Pozbawienie obywatelstwa nastąpiło w stosunku do tych Polaków, którzy bez zgody rządu polskiego przyjęli stanowiska podlegające ministerstwu Wojny W. Brytanii. Pozbawienie obywatelstwa nie rozciąga się na żony i dzieci.

Przed wyrokiem

NORYMBERGA (obsł. wł.). Władze sądowe wydały ostrzeżenie dla dziennikarzy, grożące surowymi konsekwencjami w wypadku wcześniejszego opublikowania wyroku. Wydano również szereg zarządzeń zabezpieczających swobodę ogłoszenia aktu sprawiedliwości dziejowej. Straże przed więzieniem i sądem zostaną wydatnie zwiększone. W wypadku ukazania się samolotu nad Norymbergą w chwili ogłoszenia wyroku, załogi myśliwców otrzymały rozkaz zaatakowania go.

Plaga myszy w województwie gdańskim

GDAŃSK (SAP). W szeregu powiatów województwa gdańskiego plaga myszy przybiera niepokojące rozmiary. Klęską tą dotknięte są szczególnie tereny przywiślańskie, przy czym np. w powiecie Elbląskim około 80% zbiorów padło ofiarą gryzoni.

Na jednym metrze kwadratowym znajdowano nieraz 25 nor mysich. Ludność, w dużej części repatrianci i przesiedleńcy, stoi w obliczu dużych trudności żywnościowych. W niektórych miejscowościach przystąpiono do organizowania stołówek dla ludności, nie mogącej liczyć na własne zbiory. W niektórych gminach nie przeprowadza się wogóle zbioru pszenicy i żyta z powodu kompletnego zniszczenia. (k)

„Milczenie prowokatorów" jest wymowne

RZYM (SAP). Oświadczenia generalissimusa Stalina wciąż jeszcze znajdują oddźwięk w prasie rzymskiej.

Przewodniczący Konstytuanty, Saragatto oświadczył, że słowa Stalina napewno przyczynią się we Włoszech do wytworzenia atmosfery odprężenia. „Różnice zdań między wielkimi sprzymierzeńcami — mówił Saragatto — odbijają się na wewnętrznej sytuacji Włoch i wywołują niebezpieczny rozłam, rozłam który staje się mniej znaczny, jeśli sprzymierzeni dochodzą do porozumienia".

„Unita" uważa, że słowa Stalina nie potrzebują komentarzy. Zakłopotanie przeciwników, milczenie prowokatorów albo hipokryzja, w jaką się bawią przy tej okazji, mówią więcej, niż wszystkie komentarze.

NOWY JORK (obsł. wł.). Gen. Eisenhower po przybyciu do Europy udzielił w związku z oświadczeniem Stalina, wywiadu dziennikarzom, przebywającym na pokładzie „Queen Mary". Podniósł on z uznaniem otwartość wypowiadania poglądów na temat problemów światowych.

Zdaniem Eisenhowera, zakończył się już okres tajnej dyplomacji typu Metternicha i Talleyranda.

Gen. Eisenhower zgodził się z poglądem Stalina, że bomba atomowa nie może rozstrzygnąć wojny.

WARWICK (SAP). Były minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, Anthony Eden w przemówieniu do wyborców swojego okręgu wyborczego powiedział, że oświadczenie Stalina stwarza nową sposobność do współpracy dyplomatów Narodów Zjednoczonych.

Eden jest przekonany, że ta sposobność zostanie wykorzystana oraz, że istniejące trudności będą przezwyciężone.

TOKIO (SAP). Dzienniki japońskie podały na pierwszej stronie portret Stalina i tekst jego oświadczenia dla „Sunday Timesa" lecz narazie powstrzymują się od komentarzy.

Partia komunistyczna wydała deklarację, w której stwierdza, że poedziała optymizm Stalina i ostrzega japońskich reakcjonistów przed rozsiewaniem plotek o „nieuchronnej wojnie".

Kochają Anglików w Egipcie

KAIR (SAP). Poseł egipski, Hanafi el Szerif, protestuje w piśmie „Al Hawadeth" przeciw układom anglo-egipskim i twierdzi, że wstęp do sklepów, gmachów publicznych oraz korzystanie z taksówek, autobusów itd. powinny być wzbronione Anglikom. Hanafi el Szerif żąda, by język angielski został usunięty z wszystkich programów nauczania w Egipcie.

Ostatnia rata Pożyczki Odbudowy

WARSZAWA (SAP). Ministerstwo Skarbu przypomina, że z dniem dzisiejszym upływa ostateczny termin płatności ostatniej oraz wszystkich zaległych rat subskrypcyjnych na Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju. Wszyscy subskrybenci pożyczki, którzy skorzystali z możności rozłożenia należności za pożyczkę na spłaty ratalne, we własnym interesie powinni uregulować niewpłacone jeszcze kwoty tak, aby całość sumy subskrybowanej przez nich była pokryta do dnia 30 września rb. Ministerstwo Skarbu przypomina, że nieuiszczenie całej należności za subskrypcję do tego terminu spowoduje, stosownie do art. 12 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o upoważnieniu ministra Skarbu do wypuszczenia Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. (Dz. URP. Nr. 2 z r. 1946, poz. 11) przepadek sum wpłaconych Na sumy przepadłe żadne obligacje wydawane nie będą.

Powstanie w Północnej Grecji

LONDYN (SAP). Ostatnie wiadomości, nadeszłe z Grecji, mówią o ruchach powstańczych w okolicy góry Olimpu. Rozpoczęły się tam walki partyzanckie.

W kołach wojskowych Londynu uważają, że powstańcy mają zamiar przerwać linię kolejową wzdłuż zatoki Salonik. Jest to jedyna linia kolejowa, łącząca południe Grecji z Macedonią i doliną Wardaru.

Ograniczenia dla armii bułgarskiej

PARYŻ (SAP). Komisja wojskowa Konferencji Paryskiej rozpatrując traktat z Bułgarią uchwaliła bez dyskusji artykuł 10-ty, który przewiduje zlikwidowanie nadwyżki wojsk bułgarskich w sześć miesięcy po wejściu w życie traktatu i artykuł 11, i ogranicza kształcenie wojskowe tylko do ram dozwolonych oddziałów wojskowych.

Przy artykule 12-tym zabraniającym Bułgarii posiadanie broni samoczynnej, uchwalono jednogłośnie poprawkę belgijską, zabraniającą Bułgarii również robienia doświadczeń nad energią atomową.

Na wniosek delegata Polski komisja jednogłośnie postanowiła wezwać przedstawiciela Bułgarii na posiedzenia, na których będą przyjmowane klauzule wojskowe traktatu dla Bułgarii.

Zlikwidowanie bandy Wehrwolfu

WARSZAWA (SAP). W okolicy Bierdzony-Kąty (województwa śląsko-dąbrowskiego) od lutego r. b. działała banda Wehrwolfu. Była to banda niemiecka o charakterze polityczno-rabunkowym, celem której było organizowanie napadów na Polaków, przybyłych z Centralnej Polski i na członków stronnictw demokratycznych. Członkowie bandy uzbrojeni byli w karabiny, pistolety i granaty, a do akcji przebierali się w mundury Armii Czerwonej, celem siania nienawiści do wojsk radzieckich wśród miejscowej ludności.

Dnia 13 września r. b. władze bezpieczeństwa zlikwidowały wymienioną bandę, aresztując 12 osób, które przyznały się do ośmiu napadów z bronią w ręku. Skonfiskowano większą ilość broni i amunicji oraz płaszcze i czapkę lejtnanta Armii Czerwonej.

Ogólna Krajowa Wystawa

WARSZAWA (obsł. wł.). Dnia 25. 9. 1946 r. otwarta została Ogólno-Krajowa Wystawa Państwowego Przemysłu Spożywczego w Warszawie. Wystawa ta ma zobrazować osiągnięcia przemysłu spożywczego, który rozwijał się w specjalnie ciężkich warunkach.

W ramach Wystawy znajdują się wytwory Państwowego Zjednoczenia Piwowarskiego i Państwowego Zjednoczenia Winiarskiego. Wytwórczość obydwu tych działów stoi na bardzo wysokim poziomie, czego najlepszym dowodem Wystawa w Sztokholmie, w której obydwa Zjednoczenia biorą czynny udział.

Polska przez odzyskanie Ziem Zachodnich stała się poważnym producentem wina, szczególnie jeśli chodzi o wina gronowe i musujące, w czym przoduje Rejon Zachodni z Zieloną Górą na czele. Takie wytwórnie jak: Kruszwica, Ostrów, Poznań, mają swoją ustaloną markę.

Województwo Pomorskie bierze udział w Wystawie Państwowego Przemysłu Spożywczego i ściągnie ona z pewnością liczne rzesze zwiedzających, tym bardziej, że przyjeżdżającym na Wystawę Państwowego Przemysłu Spożywczego Ministerstwo Komunikacji przyznało 66% ulgi kolejowej na przejazd powrotny pod następującym warunkiem:

1) Osoby, udające się na Wystawę powinny wykupić bilety za normalną opłatą.

2) Bilety te nie powinny być oddawane bileterom.

3) Wzamian złożonego biletu Dyrekcja Wystawy wydawać będzie za opłatą zł. 20 kartę uczestnictwa.

4) Karta uczestnictwa wypełniona, podpisana i ostemplowana przez Dyrekcję Wystawy, upoważnia do nabycia biletu do stacji pierwotnego wyjazdu.

Z dziedziny wynalazków

LONDYN (obsł. wł.). Rząd angielski opublikował, że przystępuje do budowy specjalnych stacji doświadczalnych badających samoloty rakietowe. Jedna z takich stacji zostanie wybudowana w Anglii kosztem 18 milionów funtów, a inne zostaną wybudowane w głębi Australii.

W Irlandii wybudowano nowoczesny statek przeznaczony dla połowu wielorybów. Statek ten jest obsługiwany przez samoloty. Dzienna produkcja tego statku ma wynosić 3000 beczek tranu.

De Gaulle będzie kandydował

PARYŻ (SAP). Według wiadomości podanych przez redaktora dyplomatycznego gazety „Liberation", generał de Gaulle godzi się na ewentualne objęcie stanowiska prezydenta Republiki francuskiej, bez względu na to jaka by nie była przyszła konstytucja. Generał nie cofnie się przed tym, co uważa za swą misję dziejową.

Tak przynajmniej sądzi dziennikarz z „L'Epoque".

Niemcy opuszczają Polskę

WROCŁAW (PAP). 26 bm. opuścił granicę Polski na punkcie przejściowym w Barsci milionowy Niemiec ze Śląska. Obecnie odbywa się repatriacja Niemców z powiatu bystrzyckiego, wkrótce zaś rozpocznie się z powiatu oleśnickiego. Transporty odchodzą zarówno do strefy angielskiej, jak i radzieckiej. Na miejsce wyjeżdżających Niemców przyjeżdżają bez przerwy polscy repatrianci, którzy osiedlają się na gospodarstwach poniemieckich.

Amerykański projekt reformy finansowej w Niemczech

LONDYN (PAP). Korespondent Reutera dowiaduje się ze źródeł amerykańskich, że rząd amerykański opracował radykalny projekt reformy finansowej w Niemczech. Projekt przewiduje skreślenie znacznej części długu narodowego niemieckiego w wysokości 400 miliardów marek i zastąpienie marki nową walutą. Nad sprawą tą zastanawiają się rzeczoznawcy ekonomiczni Wielkiej Czwórki w Berlinie. Projekt ma na celu przeciwdziałania inflacji.

Jeńcy japońscy

TOKIO (SAP). Władze radzieckie zgodziły się na przeprowadzenie rokowań z generałem Mac Arthurem w sprawie repatriacji japońskich jeńców wojennych z terytorium radzieckiego.

Władze radzieckie są gotowe w przyszłym miesiącu rozpocząć wysyłanie Japończyków do kraju, po 10.000 do 15.000 ludzi miesięcznie.

Obozy w Niemczech

PRAGA (PAP). Jak donosi prasa czeska, w niemieckich obozach dla uchodźców, gdzie przebywają Niemcy sudeccy oraz Czesi i Słowacy, istnieje podziemna organizacja antyczeska pod nazwą „Nowa Czechosłowacja".

RYTM KUJAW

Godzina w Chodczu

Po stosunkowo gładkiej powierzchni szosy samochód nasz posuwa się bez wstrząsów. Rosnące po obu stronach drzewa zdają się zbiegać za nami, kładąc to smukłe, to rozłożyste cienie na jasnej nawierzchni jezdni.

Jeszcze chwila i wjeżdżamy do Chodcza, który od roku 1442 to jest od chwili podniesienia go do godności miasta strzeże pilnie swych prześlicznych widoków i starych pamiątek.

Przyjechaliśmy we trzech w zupełnie innym celu niż podziwianie piękna natury. To też obiecujemy sobie pozwolić na to dopiero po załatwieniu sprawy, którą jest omówienie akcji Odbudowy Warszawy.

W skromnej, lecz czysto utrzymanej sali oczekuje na nas dwadzieścia kilka osób spośród tych, którzy zasy wolny ofiarowali dla dobra tej doniosłej sprawy.

Przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej ob. Kozyra otwiera zebranie, udzielając mi głosu. Mówię, widząc, że każdy szczegół dotyczący bohaterskich dziejów stolicy zapada głęboko w serca słuchaczów, że miasto bohaterskie jest bliskie tym ludziom przebywającym zdala od niego.

Skolei zabiera głos sekretarz Powiatowej Rady Narodowej ob. Lewandowski, udzielając szczegółowych wskazówek co do strony technicznej. — Padają zapytania świadczące o głębokim przemyśleniu sprawy.

Po godzinie i pół zebranie kończy się. Korzystam ze sposobności i rzucam kilka pytań dotyczących obecnego życia w Chodczu.

Ceny, które nieco zwyżkowały, ostatnio zdradzają tendencję raczej zniżkową. Ruch naogół mały; — Chodecz żyje raczej życiem wewnętrznym. Natomiast ruch ludności na Ziemie Zachodnie znaczny. Sprawa mieszkaniowa nie nastręcza szczególnych kłopotów. Natomiast kłopot sprawiają późne przydziały żywnościowe, w innych dzielnicach kraju przyznawane prędzej.

Dziękuję za informacje i udajemy się we trzech, by rzucić okiem na piękno otaczające miasto.

Przy wejściu na cmentarz, stary kościołek barokowy, na którego murach dostrzegam z jednej strony silne zarysowanie się ściany nad jednym z okien.

Tuż obok cmentarza, a na wstępie katakumby, zniszczone zębem czasu i w okresie okupacji. Niektóre zapisy zamalowane, lub zagipsowane jeszcze, na niektórych kryptach brak ich zupełnie.

Wśród głębokiej ciszy przechodzimy przez cmentarz i stajemy oczarowani widokiem. —

U stóp naszych rozciąga się prześliczne wąskie jezioro obramowane roślinnością. W jego przejrzystej tafli obrazy uwypuklają się z taką dokładnością, że odbicie jest wyraźniejsze od właściwego przedmiotu. Z prawej strony widnieje wieżyczka domu, w którym mieszkał swego czasu znany lekarz dr Borysowicz, z lewej zarysowuje się pastelowo wyspa.

Ob. Lewandowski opowiada nam szczegóły dotyczące okolic.

Głębia jeziora, za którym roztaczają się wody innych, dochodzi podobno do 40 metrów. W srebrzystych nurtach drzemie legenda o dawnym mieście Pra-Chodczu, które znajduje się teraz na dnie. Jeden z rybaków jadąc pewnej nocy łodzią, zaczepił o wystającą w poświacie księżycowej wieżę zatopionego kościoła. Wyobraźnia zaczyna snuć dalsze zjawiska, gdy nagle dźwięk klaksonu przerywa nasze skupienie i przypomina o rzeczywistości.

Wracamy do Włocławka bogatsi o jeszcze jedną legendę wysnutą z duszy ludu polskiego.

Andrzej Gryf

Pow. włocławski

ODPRAWY WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I SEKRETARZY.

W sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego, odbyła się odprawa wójtów, burmistrzów i sekretarzy powiatu włocławskiego. Odprawę zagaił starosta powiatowy ob. K. Kubski, udzielając głosu przedstawicielowi I Urzędu Skarbowego, instr. Stemplewskiemu.

Ob. Stemplewski w przemówieniu swym podkreślił, że obowiązujące, ostateczne nadsyłanie danych zestawień cyfrowych w związku z zakończeniem akcji PPOK regulować można ostatecznie do dnia 30 bm.

Kierownik Oddziału Samorządowego, ob. L. Lewandowski, poruszył sprawę obowiązkowego nadsyłania list gminnych i miejskich Komitetów Odbudowy Warszawy, jak również sprawozdania z przeprowadzonych zbiórek. W dalszym ciągu podał do wiadomości zebranym obowiązujące normy na odbudowę stolicy.

Przechodząc do spraw samorządowych, kier. ob. Lewandowski omówił konieczność dokonania wymiaru drugiej zaliczki podatku— gruntowego, zalecając wzmocnić egzekucję w stosunku do wszelkiej zaległości i wpłat z tytułu mającego nastąpić wymiaru.

Z kolei kier. Oddziału Pow. Aprow, i Handlu ob. Fronczak, omówił działalność gminnych i miejskich komisji kontroli i ich zakresu.

Ob. Lachczyk omówił normy opłat administracyjnych. Świadectwa pochodzenia zwierząt wydawane będą kredytowo. Na zakończenie omówił sprawę opłat targowych.

Ob. inż. Goldman, kierownik powiatowego referatu rolnego, oświadczył, że Województwo w dalszym ciągu kładzie nacisk na prowadzenie akcji siewnej.

Przewodniczący, ob. starosta K. Kubski, na zakończenie zwrócił uwagę o obowiązku i konieczności wykonywania prac z zakresu sprawozdawczości rolnej przez agronomów gminnych. (md.).

DALSZE UCIECZKI NIEMCÓW.

W dalszym ciągu z pracy u gospodarzy z terenu powiatu włocławskiego, zbiegli następujący niemcy: Władysław Gromka, Helena Rychter, Maria Arendt, Robert Rychter, Benita Minke, Danuta Hempler, Emanuela Konecka, Ida Gregor, Edward Szon, Irma Arendt i Aleksander Arendt.

W wypadku natrafienia na ślad zbiegłych niemców, należy powiadomić natychmiast o tym najbliższy posterunek Milicji Obywatelskiej lub Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego we Włocławku. (md.).

PIĘĆ PAROWOZÓW Z UNRRA.

Do portu gdyńskiego, wyjechała specjalna delegacja z dyrekcji kolei wąskotorowej w Krośniewicach i z Włocławka, celem sprowadzenia 5 parowozów dla kolei wąskotorowej przysłanych przez UNRRA.

Otrzymane 5 parowozów podzielone będą następująco: Krośniewice — 2, Sompolno — 2 i Włocławek — 1. Coprawda, Włocławkowi przydało by się nie 1 a 2 parowozy. (md.).

Z ZEBRANIA PRZEWODNICZĄCYCH.

Dnia 24 bm. w Starostwie Powiatowym odbyło się zebranie przewodniczących Gminnych i Miejskich Komitetu Odbudowy Stolicy na terenie naszego powiatu.

Zebranie zagaił przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej i Komitetu ob. Kozyra, w obecności starosty ob. Kubskiego.

Na zebraniu omówiono szereg zagadnień technicznych oraz związanych z akcją zbiórkł. (c.)

PRZEDECZ.

POŚWIĘCENIE.

Tutejszy Oddział Ochotniczej Straży Pożarnej, obchodził uroczystość poświęcenia 2-ch motopomp. Z Włocławka na uroczystość m. in. przybyli: starosta powiatowy ob. K. Kubski, Pow. K-dant OSP por. Iżycki, oraz ob. ob. L. Lewandowski i Warecki.

Po zbiórce, udali się wszyscy do kościoła parafialnego na Mszę św. Po nabożeństwie wszyscy przybyli do remizy strażackiej, gdzie tamtejszy ks. proboszcz Zelman dokonał poświęcenia 2-ch motopomp, wygłaszając jednocześnie okolicznościowe przemówienie.

Poza tym przemówienia wygłosili ob. ob. starosta pow. K. Kubski, por. Iżycki, prezes tamt. OSP. Kulesza i St. Dałaman.

Przy składaniu gwoździ przez gości z Włocławka, powiatu kolskiego, Przedcza i okolicy, zebrano na Ochotniczą Straż Pożarną w Przedczu 65 tysięcy złotych.

Po uroczystości urządzona została zabawa taneczna, która przyniosła czystego zysku 12 tysięcy złotych. Nad porządkiem czuwał naczelnik straży, ob. Jan Kaczorowski. (md.).

CHODECZ.

NAPAD.

Do zagrody Józefa Stawickiego, zamieszkałego we wsi Kraszewice, gm. Przedecz, wtargnęło 2-ch nieznanych osobników, którzy po sterroryzowaniu domowników zrabowali portfel z zawartością 2.500 złotych.

Przy wyjściu, zauważyli na palcu gospodyni złotą obrączkę, którą również ściągnął z palca jeden z napastników.

Po dokonaniu rabunku, zbiegli. Władze bezpieczeństwa wszczęły dochodzenia. (md.).

KŁOBKA.

POLSKA SKRZYNKA POCZTOWA.

Mieszkaniec Kłóbki, Jan Kilinowski, pracując przed wojną w Urzędzie Pocztowym, w chwili wkroczenia niemców, ukrył dawną polską skrzynkę do listów i przechował ją przez cały okres okupacji.

Niedawno skrzynka została zawieszona przez gminę, zwracając uwagę wszystkich przybywających do Kłóbki. Fakt drobny, niemniej zasługujący na uznanie. Ob. Jan Kilinowski zasługuje na wyróżnienie. (c.)

DĘBICE.

OKRADŁA PRACODAWCĘ.

Helena Kołtuńska, lat 26, zatrudniona w charakterze pracownicy domowej u jednego z gospodarzy, podczas gdy domownicy pogrążeni byli we śnie, dokonała kradzieży większej ilości bielizny i radioodbiornika.

Po pewnym czasie Kołtuńska przyznała się do kradzieży i wskazała Leona Maliszewskiego i Marię Ulanowską, jako nabywców skradzionych przedmiotów.

W wyniku rozprawy, sąd skazał Kołtuńską na 1 rok więzienia. Za kupno kradzionych przedmiotów, sąd skazał Ulanowską na 4 miesiące aresztu, Maliszewskiego na 3 tysiące złotych grzywny. (md.).

INOWROCŁAW

Z ZRZESZEŃ SPORTOWYCH.

Dnia 24 bm. w Hotelu „Basta", odbyło się zebranie kierowników wszystkich zrzeszeń sportowych w Inowrocławiu.

Na zebraniu omówiono szereg spraw organizacyjnych, a przede wszystkich zrzeszeń sportowych w nę moralną i etyczną w wychowywaniu narybku sportowego. (md.).

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK.

Podczas ostatniego raidu motocyklowego, uległ nieszczęśliwemu wypadkowi ob. Grenda. Wymieniony doznał przebicia bębenka usznego i silnego uszkodzenia nerwu wzrokowego. (md.).

OKALECZENIE.

Mieczysław Lewandowski, lat 18, zam. w Kruszwicy, dostał się w Inowrocławiu między zaczepy dwóch tramwajów i doznał poważnych okaleczeń. (md.).

Pow. inowrocławski

STRZELCE WIELKIE.

OBERWAŁA SIĘ PODŁOGA.

Ks. proboszcz Rojewski, podczas zwiedzania zabudowań kościelnych, uległ nieszczęśliwemu wypadkowi.

Na strychu, w pewnym momencie załamała się podłoga, i ks. proboszcz Rajewski runął na dół ze znacznej wysokości, doznając ciężkich obrażeń.

Ks. proboszcza w stanie bardzo ciękim, przewieziono do szpitala w Marysinie. (md.).

JANIKOWO.

OTWARCIE MOSTU.

W Janikowie, odbyło się uroczyste otwarcie odbudowanego mostu kolejowego nad jeziorem. Nowy most długości 60 metrów na linii Bydgoszcz — Inowrocław — Poznań, posiada 2 tory, co przypisać można sprawnej odbudowie.

Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonał w imieniu Min. Kom. dyr. PKP. inż. ob. Stodólski. Aktu poświęcenia mostu, dokonał ks. Oleń. (md.).

Gostynin

TRAKTOR DLA BRATA.

We wsi Choinki, gmina Rataje powiat Gostynin wydarzył się fakt, który zasługuje na wyróżnienie. Pewien gospodarz otrzymał od brata swego ze Stanów Zjednoczonych traktor, przy pomocy którego nie tylko sam uprawia rolę, ale przychodzi z pomocą całej wsi.

Mieszkańcy Choinek dumni są z posiadania traktora, a czyn obywatelski brata z Ameryki, świadczący o przywiązaniu wzajemnym braci, wzbudził zrozumiałe i słuszne uznanie. (c)

Kronika Włocławka

Poniedziałek 30 września

Kalend. Rzym.-Katol. Hieronima.
Kalendarzyk Słowiański — Imisława.
Wschód słońca — 5.34 **Zachód** — 17.18.
Apteka dyżurna na Placu Dąbrowskiego.
Karetka P. C. K. tel. 13-32, w nocy 15-41.
Straż Pożarna tel. 12-34.
Lek. dyż. dr Makochoński, Cyganka 18 II p. godz. 18—8.
Kino „Bałtyk" — Wielki walc.
Kino „Polonia" Listy z pola bitwy.
TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ NIECZYNNY

W lusterku

Nie wiem

Spotkałem raz przybysza
z dalekich, obcych stron,
ten spytał jak najciszej:
gdzie tu... no... ach pardon?..„

Pan tego... no rozumiem,
czego właściwie chce...
W Bydgoszczy wskazać umiem,
w Włocławku jeszcze nie...

Agapit.

ZAPOMNIANE PŁYTY NAGROBKOWE.

Okupanci nie mogli ścierpieć polskich napisów nawet w kościołach i na cmentarzach.

Dlatego np. wszystkie płyty nagrobkowe, wmurowane w ścianę zewnętrzną obok wejścia głównego do kościoła OO. Reformatów zostały zdjęte. Gdzie były przechowywane w czasie wojny nie wiem. Obecnie leżą pod murem na dziedzińcu kościelnym.

M. in. jest tam, częściowo uszkodzona, płyta pamiątkowa ku czci śp. Izabeli Zbiegniewskiej, zasłużonej wychowawczyni, jednej z „Entuzjastek", przyjaciółki Narcyży Żmichowskiej (Muzeum Ziemi Kuj. przechowuje listy Zbiegniewskiej do Narcyzy). Płyta ma napis następujący:

ś.p. *Izabeli Zbiegniewskiej*
1831—1914
Obywatelce-Patriotce
Mistrzyni serc i umysłów
kilku pokoleń w czasie niewoli i ucisku uczenice ku Jej uczczeniu tę pamiątkę kładą.

W katedrze, w kaplicy św. Barbary, była wmurowana tablica pamiątkowa ku czci śp. dra Józefa Chwiećkowskiego, który przebywał w otoczeniu Izabeli Zbiegniewskiej. Znajduje się ona teraz w kącie obok drzwi wejściowych, w lewej nawie.

Tablica z białego marmuru, dość ładnie wykonana, ma napis taki:

ś. p. *Józef Chwiećkowski*
doktór medycyny
Ur. na Litwie. Um. w Meranię 1880 r.

Wierzył, że zacne dusze tylko pracą żywi,
A ci, których jest dźwignią, prawdziwie szczęśliwi.
Mienie swe młodzieży poświęcił w ofierze
Pewny, że ludzkość przez nią piękne plony zbierze.

Pokój jego duszy.

Czterowiersz, ułożony przez Zbiegniewską, stwierdza, że dr Chwiećkowski majątek swój zapisał na kształcenie młodzieży. Był to więc człowiek światły i dobry.

Dlaczego płyty wymienione — i jeszcze kilka innych — tak się poniewierają w zapomnieniu? Może należałoby je umieścić w Muzeum Ziemi Kuj., aby ocalić od zagłady te pamiątki dawnej kultury polskiej?

R. S.

Z wydarzeń dnia

ODPRAWA KIEROWNIKÓW ŚWIETLIC.

Dnia 6 października br. o godzinie 9-ej rano w Domu Kultury przy ul. Kilińskiego Nr. 9, odbędzie się odprawa wszystkich kierowników świetlic z tutejszego terenu. (md.).

PIĘKNE Z POŻYTECZNYM.

Państwowa Fabryka Marmolady i Syropu, dotychczas nie posiadały świetlicy. Ob. Katolik w przeciągu 3-ch dni barak na terenie fabryki, przeistoczyła w znośną, tymczasową świetlicę dla członków świata pracy, zatrudnionych w wymienionej fabryce.

Uporządkowanie sali, przeprowadzenia małego remontu i udekorowanie sali, zmieniło całkowicie wygląd wewnętrzny baraku, który chwilowo oddany został na świetlicę.

Nadmienić należy, że ob. Katolik jest kierowniczką świetlicy i piękną inicjatywę wprowadziła w życie. (md.)

Z URZĘDU ZATRUDNIENIA.

W czasie od 11 do 20 bm. tutejszy Oddział Zatrudnienia zapośredniczył 109 osób. Z liczby tej było 48 robotników niewykwalifikowanych, 14 pracowników umysłowych, 15 pracowników młodocianych, 6 skierowanych do nauki w zawodach, 4 zdemobilizowanych żołnierzy oraz 22 pracowników wykwalifikowanych w poszczególnych grupach zawodowych. (md.).

SKOŃCZYŁ NA SZUBIENICY.

W swoim czasie podawaliśmy o znanym na terenie Włocławka volksdeutschu Jakubie Riemerze, że za znęcanie się w czasie okupacji niemieckiej nad Polakami, skazany został przez Sąd Specjalny na sesji wyjazdowej we Włocławku na karę śmierci przez powieszenie.

Od wyroku Sądu Specjalnego, skazany odwołał się o łaskę do Prezydenta Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesława Bieruta, który jednak nie skorzystał z przysługującego mu prawa łaski.

Wyrok został wykonany na podwórzu tutejszego więzienia. (md.).

POWOŁANIE WOJEWÓDZKIEJ KOMISJI LOKALOWEJ.

Wojewoda Pomorski w oparciu o przepis § 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 maja 1946 r. w sprawie państwowej komisji lokalowej i wojewódzkich komisyj lokalowych (Dz. URP. Nr. 24, poz. 157) — powołał do działania wojewódzką komisję lokalową obejmującą okręg województwa pomorskiego.

Do zakresu działania wojewódzkiej komisji lokalowej zgodnie z przepisem art. 29 dekretu z dnia 22 grudnia 1945 r. o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu (Dz. URP. z 1946 r. Nr. 4, poz. 27) należy:

a) udzielanie zezwoleń urzędom, władzom, zakładom, przedsiębiorstwom i instytucjom państwowym oraz samorządowym albo pozostającym pod zarządem państwowym, osobom prawnym prawa publicznego oraz stowarzyszeniom wyższej użyteczności publicznej na złożenie wniosku do Zarządu Miejskiego (gminnego) o przydzielenie lokalu (pomieszczenia) lub budynku na potrzeby własne lub ich pracowników;

b) ustalanie, w jakiej kolejności i w myśl jakich zasad pierwszeństwa wnioski, wymienione pod lit. a), mają być uwzględniane;

c) ustalanie, czy przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielcze ma szczególne znaczenie gospodarcze;

d) ustalanie, na wniosek władzy kwaterunkowej, maksymalnej powierzchni biur, zakładów i innych lokali użytkowych, będących w użytkowaniu państwa, samorządu i innych osób prawnych prawa publicznego;

e) orzekanie na skutek odwołań od decyzyj władz kwaterunkowych w sprawach, w których strona należy do rzędu wymienionych pod literą a);

f) wykonywanie kontroli nad władzami kwaterunkowymi w zakresie publicznej gospodarki lokalami bądź kontroli najmu lokali z punktu widzenia publicznych potrzeb lokalnych;

g) wykonywanie kontroli i dysponowanie lokalami w budynkach mieszkalnych, położonych w obrębie zakładów przemysłowych lub przedsiębiorstw panstwowych, a przeznaczonych wyłącznie dla osób zatrudnionych w tych zakładach i przedsiębiorstwach.

Gospodarkę lokalami w tych zakładach i przedsiębiorstwach wykonują właściwe organa zarządzające. Wojewódzka komisja lokalowa ma jednak prawo kontroli gospodarki mieszkaniowej w takich budynkach i może zastrzec sobie prawo dysponowania wolnymi lokalami.

W skład wojewódzkiej komisji lokalowej weszli:

1) Wojewoda Pomorski — Wojciech Wojewoda, jako przewodniczący;

2) Przewodniczący Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej, Dr Wojciech Wiechno, jako zastępca przewodniczącego;

3) Delegat Prezesa Sądu Apelacyjnego w Toruniu — Alfred Taczek, sędzia Sądu Okręgowego w Bydgoszczy;

4) Delegat DOW III — kpt. Edmund Hombesch, szef Rej. Zarządu Kwat.-Bud.;

5) Delegat wojew. władzy budowlanej — inż. bud. Franciszek Wojciechowski, Naczelnik Wydziału Odbudowy UWP.

W związku z powołaniem wojewódzkiej komisji lokalowej, zgodnie z przepisem § 6 powołanego na wstępie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 maja rb. — utworzone zostało przy Wydziale Samorządowym UWP Biuro wojewódzkiej komisji lokalowej. Na kierownika tego biura powołany został, radca Zdzisław Hanula, kierownik Oddziału Polityki Komunalnej w UPW.

Z ŻYCIA ZWIĄZKU DRUKARZY.

Dziś, w poniedziałek w świetlicy Związku Drukarzy (ul. Tumska 5) o godz. 17-tej red. Andrzejkowicz wygłosi pogadankę o Warszawie. Wstęp tylko dla członków Związku.

Ogłoszenie

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka zawiadamia wszystkie Zakłady Pracy i Instytucje Państwowe i pod Zarządem Państwowym, że w myśl zarządzenia Wojewódzkiego pracownicy zakładów i instytucyj mogą otrzymać karty żywnościowe tylko na swoją bliską rodzinę, do której zalicza się żona i dzieci (oraz matka, ojciec, teściowa i teść jeżeli skończyli 60 lat życia). Natomiast dalsza rodzina jak brat, siostra, ciotka itd. — tylko w wypadku tym jeżeli dana osoba jest stale niezdolna do pracy ze względów kalectwa lub choroby stałej.

Wymienione osoby dalszej rodziny mogą pobierać karty żywnościowe indywidualnie.

Każda osoba, która będzie wyznaczona przez zakłady lub instytucje niezgodnie z niniejszym zarządzeniem, pozbawiona będzie karty żywnościowej. (1959)

Włocławek, dn. 27.10.1946 r.

ZA PREZYDENTA MIASTA
St. Kasprowicz

Ogłoszenie

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości, że wszyscy przyjezdni z zagranicy, którzy nie pobrali kart żywnościowych, mogą otrzymać w Wydziale Aprowizacji w terminie od 1.10. do 10.10 b. r.

Karty żywnościowe będą wydawane w terminie dodatkowym tylko dla przyjezdnych i nowoprzyjętych pracowników do zakładów pracy. (1958)

ZA PREZYDENTA MIASTA
St. Kasprowicz
Zastępca Nacz. Wydz. Aprow. i Handlu

PODZIĘKOWANIE

Firma Bata składa podziękowanie Straży Nocnej przy Stowarzyszeniu Kupców Polskich we Włocławku za przychwycenie złodzieja i udaremnienie kradzieży w nocy 24 b. m. (1960)

Ogłoszenia drobne

DOMEK: dwa niewielkie pokoje i kuchnia w Michelinie w pobliżu stacji do wynajęcia. Warunki dogodne. Wiadomość: Włocławek, Łęska 43. (1961)

KUPIMY maszynę do pisania z długim wałkiem, nową lub używaną, lecz w dobrym stanie. Zgłoszenia osobiste lub pisemne do Włocławskiej Fabryki dawn. C. Klauke, ul. Kościuszki Nr. 26/30, telefon 13-13. (1953)

UNIEWAŻNIAM tymczasową legitymację służbową O. P. Nr. 197 Milencin. Kalwasiński Lucjusz, zam. Włocławek, Szpitalna 6/8. (1963)

UNIEWAŻNIAM dokumenty, kartę rejestracyjną RKU, zaświadczenie lekarskie i dowód tożsamości konia Nr. 1632/a. l. Adam Kaniewski i kartę rowerową Antoni Matusiak, zam. Dęby Janiszewskie, pow. Włocławek.

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU i dowód osobisty wydany przez władze niemieckie. Szczebelski Bronisław, zam. Radziejów. (1951)

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU, kartę rowerową Nr. 305 i dowód osobisty (Kennkarta) Nowakowski Czesław ur. 20.II. 1921 r. zam. Ossowo, pow. Włocławek. (1952)

WIESZAK do garderoby (stojący) kupię. Oferty do Administracji „Gaz. Kuj.". (1962)

KTO mógłby udzielić jakichkolwiek informacji o RODENGOLC SILE (ost. zamieszk. św. Antoniego 80), ZYKBERMAN MARII ost. zam. 3-go Maja 13) i KROBAK IRENIE (ur. 26.10. 1926 r. córki Józefa, która ostat. mieszk. we Włocławku) proszony jest o zgłoszenie się do biura informacji PCK we Włocławku, ul. Piusa XI Nr. 8.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.
E — 12688
DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.